

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, declarat de avocatul Boris Dariiev și de inculpata

*Arap Samanta xxxxx, născută la
xx xxxxxxxxxxx xxxx, originară și locuitoare a or. xxxxx,
str. xxxxxxxxxxx x, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 11.07.2014 – 22.04.2015,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>26.05.2015 – 07.10.2015,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>09.02.2016 – 14.06.2016,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>15.07.2016 – 10.11.2016,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>14.02.2017 – 15.03.2017.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 20 martie 2015, Arap Samanta a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

2. Instanța de fond a constatat că inculpata Arap S. *se învinuiește* că la 08 aprilie 2014, aproximativ ora 18.00, aflându-se în or. xxxxxxxx, str. xxxxxxxx x, la domiciliul lui Chișcă E., cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul vânzării a 6 inele, despre care susținea că sunt confecționate din aur care, potrivit concluziei actului de expertiză nr. 11 din 05.05.2014, sunt confecționate din metal neprețios (cupru și staniu), a obținut de la Chișcă E. suma de 200 euro și 4000 lei, cauzându-i părții vătămate o daună în proporții considerabile, în sumă de 7600 lei.

În baza probelor administrate, instanța a concluzionat că inculpata urmează a fi achitată, în conformitate cu prevederile art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală. Or, prin consolidarea declarațiilor părții vătămate și a celorlalte probe prezentate în cadrul cercetării judecătorești și-a găsit confirmare însuși faptul comiterii infracțiunii, însă nu și vinovăția inculpatei pentru comiterea ei.

3. Procurorul în Procuratura r-nului Hîncești, Ovidiu Scutelnic, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de administrare și comercializare pe un termen de 3 ani.

Apelantul a invocat că vina inculpatei a fost dovedită pe deplin prin probe concludente și utile, și anume: declarațiile părții vătămate Chișcă E., procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10.04.2014, procesul-verbal de examinare a obiectului din 24.04.2014, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 23.04.2014, procesul-verbal de confruntare din 22.05.2014, actul de expertiză nr. 11 din 05.05.2014.

Astfel, acuzarea a prezentat probe verosimile care au elucidat clar circumstanțele cazului și în baza cărora a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii comise.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că acuzarea nu a administrat suficiente probe care să dovedească că inculpata a săvârșit infracțiunea incriminată, or, stabilirea vinovăției nu poate fi bazată doar pe declarațiile părții vătămate, probă ce nu poate fi apreciată în coroborare cu alte probe.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu a verificat probele administrate, care atestă integral vinovăția inculpatei.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2016, recursul a fost admis, casată total decizia atacată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel a motivat insuficient și contrar probelor administrate respingerea apelului declarat. Fiind invocate probe concrete care dovedesc vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, aceasta pripit a concluzionat în privința nevinovăției inculpatei.

Or, argumentele acuzării își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuate în cauză, iar declarațiile părții vătămate au un caracter decisiv și suficient, cu caracter probator.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, apelul a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Arap Samanta a fost condamnată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10.000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activități legate de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani.

Instanța de apel a constatat că la 08 aprilie 2014, aproximativ ora 18.00, inculpata Arap S., aflându-se în or. xxxxxx, str. xxxxxx x, intrând la domiciliul lui Chișcă E., cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul vânzării a 6 inele, despre care susținea că sunt confecționate din aur care, potrivit concluziei actului de expertiză nr. 11 din 05.05.2014, sunt confecționate din metal neprețios (cupru și staniu), a obținut de la Chișcă E. suma de 200 euro și 4000 lei, cauzându-i părții vătămate o daună în proporții considerabile, în sumă de 7600 lei.

Instanța de apel a reținut că inculpata a pledat nevinovată.

Totodată, vinovăția inculpatei a fost dovedită prin probe admisibile, administrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

Astfel, partea vătămată Chișcă E. a declarat că inculpata i-a propus să-i vândă 11 inele, care susținea că sunt din aur. I-a achitat 200 euro și 4000 lei iar inculpata i-a transmis 6 inele și, sub pretextul, că merge să-i aducă niște prosoape din mașină, ultima a plecat. A așteptat-o aproximativ 30 minute, apoi, verificând inelele, a înțeles că a fost înșelată.

Prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 23.04.2014, a fost reflectată acțiunea procesuală în cadrul căreia, fiindu-i prezentate părții vătămate spre recunoaștere 5 fotografii, aceasta a recunoscut persoana din fotografia cu nr. 4 – Arap S.

În cadrul procesului-verbal de confruntare dintre Arap S. și Chișcă E. din 22.05.2014, partea vătămată a confirmat că Arap S. este persoana care s-a prezentat la ea acasă la 08.04.2014 și i-a dat 6 inele din aur.

Potrivit concluziilor actului de expertiză nr. 11 din 05.05.2014, verighetele ridicate de la Chișcă E. nu reprezintă obiecte care să conțină metal prețios.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal.

8. La 18 ianuarie 2017, avocatul Boris Dariiev și inculpata au declarat recurs ordinar, prin care solicită repunerea recursului în termen, casarea deciziei adoptate și menținerea sentinței.

Recurenții au invocat că, decizia motivată fiind pronunțată la 01 decembrie 2016, nu a fost expediată inculpatei la domiciliu. La 27 decembrie 2016, adresându-se la Curtea de Apel Chișinău, avocatul a fost informat că dosarul a fost expediat la Judecătoria Hîncești. La 10.07.2014, de la Judecătoria Hîncești i s-a comunicat că dosarul se află la Curtea de Apel Chișinău, unde s-a prezentat, din nou, la 12 ianuarie 2017, insistând să-i fie eliberată decizia motivată, dată de la care începe să curgă termenul de atac.

Instanța de apel și-a fondat concluziile, în exclusivitate, pe declarațiile părții vătămate, ignorând probele administrate de apărare, care cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel demonstrează că în acțiunile inculpatei nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În drept, recursul este fondat pe temeiurile art. 427 al.1 al. 8, 427 al. 1 pct. 6 CPP.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 noiembrie 2016, în prezența inculpatei și avocatului Boris Dariiev, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 01 decembrie 2016, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa inculpatei, dar în prezența avocatului Boris Dariiev, celor absenți fiindu-le expediată copia deciziei (*vol. I f.d. 237, 249*).

Deci, hotărârea atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 01 decembrie 2016, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 02 ianuarie 2017.

Totodată, potrivit ștampilei de pe recursul ordinar, acesta a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 18 ianuarie 2017, adică peste termenul prevăzut de lege (*vol. II f.d. 4, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia

impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Rezultă că și cerința recurenților de a repune în termen recursul declarat este lipsită de orice suport legal.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar de pe rol este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

10. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Dariiev și de inculpata Arap Samanta xxxxxx, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco